

Galeria apARTE (I)

Facultatea de Arte Vizuale și
Design

Str. Sărării 189 (intrarea
prin str. Codrescu nr. 6)

Deschiderea: 18 mai, ora 17

Borderline Art Space (II)

Str. Belvedere nr. 18

Deschiderea: 18 mai, ora 19

Expoziția

**ARHITECTURI CLINICE
PENTRU UN VIITOR
COMPOZIȚIONIST
(I, II)**

Artiști: **Matei Bejenaru, Michele Bressan, Andrei Mateescu, Mona Vătămanu și Florin Tudor (I); Silvia Amancei și Bogdan Armanu (II)**

Curator: **Cătălin Gheorghe**

18 - 30 mai 2016

Galeria apARTE

ARHITECTURI CLINICE PENTRU UN VIITOR COMPOZIȚIONIST (PARTEA I)

Artiști: **Matei Bejenaru, Michele Bressan, Andrei Mateescu, Mona Vătămanu și Florin Tudor**

Curator: **Cătălin Gheorghe**

18 - 30 mai 2016

Deschiderea: 18 mai 2016, ora 5 pm

Unul dintre evenimentele expoziționale ale Bienalei de fotografie contemporană și imagine dinamică, CAMERA PLUS, organizată de Centrul de Fotografie Contemporană din Iași, este realizat în parteneriat cu Universitatea de Arte „George Enescu” Iași. Prima parte a expoziției „Arhitecturi clinice pentru un viitor compoziționist” (artiști: **Matei Bejenaru, Michele Bressan, Andrei Mateescu, Mona Vătămanu și Florin Tudor**), curatoriată de **Cătălin Gheorghe**, este instalată la Galeria apARTE a Facultății de Arte Vizuale și Design din cadrul UAGE Iași, fiind deschisă pe 18 mai 2016 începând cu ora 5 pm. A doua parte a expoziției, care prezintă o lucrare inter-medială a artiștilor **Silvia Amancei și Bogdan Armanu**, este instalată la Borderline Art Space (str. Belvedere 18) și se deschide pe 18 mai 2016 începând cu ora 7 pm. Pentru mai multe informații despre bienală se poate consulta programul aici: www.c-f-c.ro/cameraplus/

Argumentul expoziției:

În temporalitatea post-(co)relațională și post-critică pe care tindem să o parcurgem, după sfârșitul indecis al artei contemporane (Malik), în mediul utilizării imaginii fotografice, metodologia, tehnologia și politica prin intermediul cărora ne raportăm la realitatea trăită s-au modificat: în termeni metodologici, de la implicațiile „criticii” la conotațiile unei lecturi „clinice” (Deleuze) sau la prospecțiile unei participări „compoziționiste” (Latour), în termeni tehnologici, de la fotografierea analogică la utilizarea digitală sau la creativitatea procesuală a imaginilor ca fragmente lichide și date arhitecturale imateriale, iar în termeni politici, de la indexarea construcțiilor utopice la reprezentarea fictivă a acțiunilor prometeianiste și acceleraționiste. Dacă prima parte a expoziției speculează o înțelegere a artei fotografice dintr-o perspectivă clinică, în care sunt implicate simptomatologia, etiologia și terapia, presupunând identificarea unor „tulburări” locale (ca *disorders*) ale modernității, cea de-a doua parte a expoziției se referă la prospectul unei abordări compoziționiste (relativ în sensul manifestului lui Bruno Latour) în construcția unui viitor inspirat din alegoriile sci-fi.

Michele Bressan, *Alexandru cel Bun – Iași*, print inkjet pe dibond, 62x160 cm, 2012

Dipticul fotografic al lui **Michele Bressan** este realizat în zona Alexandru cel Bun din Iași, la graniță cu cartierul Dacia, unde, sub pretextul construirii pe malul Râului Bahlui a unor diguri de protecție pentru inundații, care în zona respectivă ar putea să se producă cu o probabilitate setată o dată la o sută de ani, o comunitate ghețozată care trăiește de partea cealaltă a orașului a fost izolată printr-un zid de beton pe care localnicii îl numesc Zidul Plângerii. În ordinea de citire a dipticului panoramic, această mahala, izolată de oraș printr-un zid, constituie o imagine absentă în stânga. Imaginea absentă din dreapta trimite la zona promisă de dezvoltare urbană, cu noi facilități comerciale asociate unei ideale prosperități colective.

Andrei Mateescu, *Untitled*, din seria *Hyper*, 80x117 cm, print pe dibond, 2012

Seria de lucrări ale lui **Andrei Mateescu** interpretează vizual, ca într-un nou joc modular spre tumoral, excesele managementului profitului financiar al corporațiilor care dețin piața hypermarket-urilor din România. Odată cu trecerea la un nou sistem socio-politic, după turnura teho-ideologică de după 1989,

planurile urbanistice zonale au ajuns să fie malformate de construcții alienante, special amenajate pentru satisfacerea consumului abundent și rapid. Excesele aparent invizibile ale consumismului și profiturilor corporatiste din industria serviciilor alimentare sunt scoase în evidență de Andrei Mateescu prin hipermodelarea monstruoasă a genului arhitectural al supermarket-urilor care influențează, prin deformare, structura estetică a spațiilor urbane și structura psihică a locuitorilor.

Mona Vătămanu & Florin Tudor, stop-cadru din filmul *Atomi, fotoni, kaoni*, 7'45", 2015

Bazăndu-se pe o documentare fotografică a unor fragmente din cărți despre arhitectura modernistă și pe intervenții prin care sunt șterse anumite rânduri de text, **Mona Vătămanu și Florin Tudor** propun o dublă lectură a unor momente din istoria arhitecturii prin intermediul scrierilor ori referințelor la practica și gândirea unor arhitecți precum Lina Bo Bardi, Le Corbusier, Roberto Burle Marx, Nikolai Ladovsky, Stefan Svetko, Ivan Matusik, Vladimír Dedecek și alții. În seria de 24 de fotografii se poate citi în negativ, încercând să îți imaginezi ce se spune în rândurile șterse, poate despre proiecte utopice care nu au mai fost realizate, sau se poate citi în pozitiv, în conținutul rândurilor lizibile, despre distanțarea lui Ladovsky de aripa nihilistă a constructiviștilor care reduceau arhitectura la inginerie, sau despre „canibalizarea” lui Le Corbusier din perspectiva teoriei antropofage lansate de Oswald de Andrade, sau despre întuirea hibridizării, circularității și fluidității demarcațiilor dintre clasele sociale în Brazilia și despre modalitatea de arhetipare biomorfică în gândirea artistică a lui Burle Marx, sau despre condițiile de muncă, discriminarea și încarcerarea arhitecților slovaci în perioada comunistă. Printre paginile fotografiate, ca într-un gest compulsiv de cercetare prin descoperire și filtrare, se găsesc și imagini ale unor proiecte moderniste realizate în contrast cu vizualizări ale unor orașe zburătoare și megapolisuri imaginare.

În expoziție, Mona Vătămanu și Florin Tudor prezintă și două lucrări post-fotografice, sub forma unor bannere pe care sunt cusute reprezentările unor interpretări ale vederilor aeriene asupra a două proiecte moderniste realizate în Slovacia și Brazilia.

Intitulată *Flying Utopia*, o primă piesă reprezintă interpretarea în stilul unei lucrări abstracte constructiviste a unei perspective aeriene asupra designului arhitectural al Pieței Jurigovo din Karlova Ves, un mic târg integrat în planul modernizării orașului Bratislava la începutul anilor '50. Proiectul pieței, un caz de studiu pentru organizarea spațială, designul clădirilor și modurile de accesare a facilităților publice, se bazează pe construirea, inter-relaționată oarecum grafic, a unor așa-numite *panelák*, blocuri construite din plăci prefabricate care au fost gândite ca stucturi de locuire în masă, și accesibile pentru închiriat, în condițiile dezirabilității aplicării unor principii arhitecturale moderniste în contextul proiectiilor utopice de dezvoltare a societăților socialiste din Estul Europei după cel de-al Doilea Război Mondial.

O nouă lucrare a celor doi artiști interpretează vizual, într-o transpunere critică, vederea aeriană a planului pilot al capitalei Brasília, realizat de urbanistul Lúcio Costa și dezvoltat arhitectural de Oscar Niemeyer și Roberto Burle Marx la sfârșitul anilor '50. Deși acest oraș ideal, construit în opoziție cu valorizarea moștenirii coloniale și cu posibilitatea dezvoltării cartierelor mărginașe și murdare, pare să fi fost gândit vizual în raport cu metafora unui avion care planează în fața unui orizont clar, fără limite, Mona Vătămanu și Florin Tudor identifică o nouă metaforă vizuală, deși confirmată de unul din desenele inițiale ale lui Costa, sugerând o asemănare grafică a planului urbanistic cu aparatul reproductiv feminin, ceea ce ar genera noi semnificații ale relației dintre utopia arhitecturală și realitatea biopolitică.

Printr-o comparație între sistemele ecologice și sistemele financiare în care se ciocnesc și se armonizează familii de particule (atomi, fotoni, kaoni, etc.), în interacțiuni electromagnetice, gravitaționale și cuantice, supuse unor procese de generare a energiei și de modelare a materiei naturale și economice, filmul realizat de Mona Vătămanu și Florin Tudor surprinde o acțiune multi-referențială, prin acoperirea pământului, într-un câmp deschis, cu o folie izotermă de supraviețuire, ca într-un proces de protejare pentru vindecare sau, dacă privim doar reflecția aurită a foliei, ca într-o ilustrare metaforică a sufocării pământului prin răspândirea rapace și necontrolată a capitalului în lume.

Lucrarea lui **Matei Bejenaru**, *Iulius Mall Iași*, descrie gradele de stratificare urbană necontrolată care par a indexa sedimente de cultură socială exprimată prin decizii de politică localistă, *pop-up-uri* arhitecturale, aspirații religioase, primitivism consumerist și moștenirea modernismului socialist ca și cum totul s-ar constitui într-un decor pentru un oraș-cinema. Având în prim plan o construcție temporală aparent atipică, amplasată în parcare a unui *mall* din Iași, ca o metaforă care ar conota modul de a construi economia recentă prin gonflarea unor baloane financiare, în planul medial o biserică creștină, care se înalță pentru a domina prin monumentalitate modestele cămine ale unui campus studentesc, și în planul îndepărtat blocurile-dormitoare ale unui cartier construit în perioada socialistă, acest decor al unei realități din ce în ce mai distorsionate se permanentizează, adâncindu-se în planul materiei urbane pe o perioadă nedeterminată.

Matei Bejenaru, Iulius Mall Iași, print digigrafic,
143x188 cm, 2010

Matei Bejenaru, Muzeul Politehnic Iași, archival
inkjet print, 50x40cm, 2011

Imaginea de încheiere a primei părți a expoziției, imagine realizată de Matei Bejenaru, e un pretext curatorial de a face trecerea către cea de-a doua parte a expoziției, instalată în Borderline Art Space. Într-una din cercetările sale artistice, într-un caz de investigare a modificărilor condițiilor de înțelegere a statutului științei și tehnicii în perioada comunistă, când domeniile cunoașterii avansate erau tratate ca vectori ai progresului uman, Matei Bejenaru documentează instalarea unei machete a navei spațiale Sputnik 3 în Muzeul Științei și Tehnicii „Ștefan Procopiu” din Iași. Acest satelit artificial a fost lansat pe orbită la sfârșitul anilor '50, fiind conceput de sovietici ca un instrument de cercetare a condițiilor geomagnetice, însă marcând insistența atingerii unui ideal social și științific de explorare a spațiului cosmic.

Borderline Art Space

ARHITECTURI CLINICE PENTRU UN VIITOR COMPOZIȚIONIST (PARTEA A II-A)

Artiști: **Silvia Amancei și Bogdan Armanu**

18 - 30 mai 2016

Deschiderea: 18 mai 2016, ora 7 pm

Instalația realizată de **Silvia Amancei și Bogdan Armanu** la Borderline Art Space prezintă incertitudinea unei distopii futuriste în raport cu contradicțiile minimale ale unei posibile puneri în practică a vreunei controversate misiuni compoziționiste. În viitor ar fi neconcludente distincțiile dintre un spațiu intim al unei locuințe private, un spațiu administrat al unui lagăr de visare, un spațiu clinic al unui sanatoriu, un spațiu disciplinar al unei închisori, un spațiu imaginar al unei dorințe. În aspirația de a trăi ieșind în spațiul cosmic, dincolo de Pământ, nu putem lăsa în urmă și natura umană. Imaginarea unei vieți colective și solidare, construite printr-o muncă fără (auto)exploatare și fără epuizare, e credibilă doar în condițiile în care nu ne putem explica procesul „stării de visare”. Conflictul aspirațiilor politice nu e doar în relațiile dintre oameni, ci și în trăirea pe cont propriu a „ideii de politică”. În paranteza fenomenologică, în teoria critică, în situația clinică sau în reveria compoziționistă, suspendarea noastră din viața pangloboculară – în care ești văzut, urmărit, luat la ochi, căutat, interpelat și identificat – s-ar putea produce poate doar în rezolvarea contradicției dintre speranța emancipării poetice și implacabilitatea controlului bio-politic.

Silvia Amancei & Bogdan Armanu, stop-cadru din *Life is a bitch*, Digital Video, 2016

Biografii artiști:

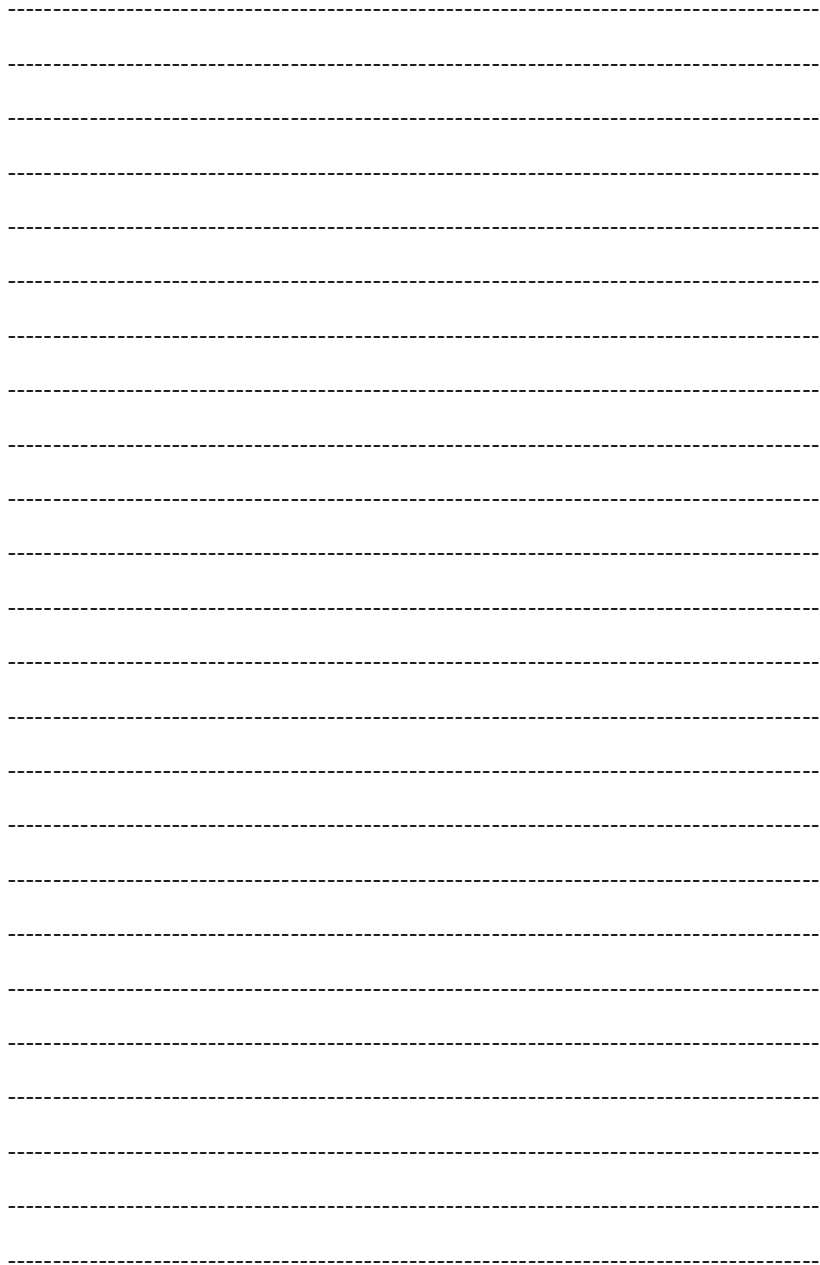
Matei BEJENARU (n. 1963) este un artist vizual care trăiește și activează la Iași, unde predă fotografie și video art la Universitatea de Arte „George Enescu”. Este membru fondator al Asociației Vector din Iași și director al Bienalei de artă contemporană Periferic. În proiectele sale din ultimii ani, prin fotografie, video și performance-uri, el analizează felul în care modurile de producție economică, cunoașterea tehnologică, mentalitățile și stilurile de viață ale oamenilor s-au schimbat în țările post-comuniste în ultimele două decenii. Migrația muncitorilor români în Vest a fost analizată în proiectele artistice *Ghid de călătorie* și *Maersk Dubai*, prezentate în diferite expoziții internaționale precum cele de la Tate Modern, Level 2 Gallery din Londra în 2007 sau în Bienala de la Taipei în 2008. Proiectul său experimental de muzică corală, *Cântece pentru un viitor mai bun*, a fost prezentat la The Drawing Room și Tate Modern la Londra, Western Front la Vancouver, Kunstlerhaus Buchsenhausen Innsbruck, MNAC București între noiembrie 2010 și noiembrie 2015. Matei Bejenaru a fost profesor invitat la Université du Québec à Montréal în anul universitar 2011-2012. Între 2012-2013, el a fost artist asociat la Centrul de artă Kettle's Yard din Cambridge, Marea Britanie.

Michele BRESSAN (n. 1980) a expus în numeroase expoziții personale și de grup, printre care: *Inventing the Truth*, în cadrul participării României la cea de-a 56-a ediție a Bienalei de la Veneția (2015), *Life is Beautiful*, Atelier Am Eck, Dusseldorf (2015), *The Source Collage Open Call*, Tate Britain, Londra, UK (2014), *Les Rencontres Internationales*, Gaite Lyrique și Palais de Tokyo, Paris (2014), Museum fur Photographie Braunschweig (2013), Centre Wallon d'Art Contemporain (2012), *ViennaFair. The New Contemporary* (2012), *Les Rencontres d'Arles* Photo Festival (2011), Musée d'Art Moderne Saint Etienne (2011), *Gate11-international departures*, Fondazione Fotografia Modena (2011), Biennale di Venezia, Padiglione Italia nel Mondo (2011), *Mois de la Photo*, Paris (2010), National Museum of Contemporary Art Bucharest (2009/2010), Performance Art Institute San Francisco (2010), ESSL Museum, Viena (2009), Neuen Museum / Bauhaus-Universität Weimar (2009). În 2010 primește bursa Constantin Brâncuși / Cité Internationale des Arts, Paris. În 2009 câștigă premiul ESSL Award, iar în același an este nominalizat la Henkel Award.

Andrei MATEESCU (n. 1988) a absolvit, în 2010, cursurile de licență ale departamentului Foto-Video din cadrul Universității Naționale de Artă, București. În 2012 a absolvit cursurile de masterat în Foto-Video. Influențat de experiența locuirii într-un cartier cu blocuri gri din București, Andrei Mateescu ajunge să fie interesat de sincretismele și raporturile bizare din peisajul urban românesc. Astfel, se implică în proiectul colectiv *RoArchive* (inițiat de Iosif Kiraly), producând o serie de fotografii realizate dintr-o perspectivă critică asupra litoralului românesc. Cercetările sale artistice au continuat prin realizarea a trei proiecte, expuse în context internațional: *Multilateral*, *Hyper* și *Rezidențial*. Preocupat de interdisciplinaritate, Andrei realizează alte două proiecte, *CC*, în 2012, și *Gray(Gy)*, în 2013. În prezent trăiește și lucrează în București.

Mona VĂTĂMANU și Florin TUDOR (n. 1968/1974), lucrează împreună din 2000. Expoziții personale (selecție): Flying Utopia, Tranzit.sk, Bratislava, 2015; Le monde et la dette, D+T Project, Brussels, 2015; I do not know the real story which happens there, Argos Centre for Arts and Media, Brussels, 2014; 46° 41' N 23° 12' 44" E Geamana, Andreas Huber Gallery, Vienna, 2014; All that is Solid Melts into Air, Extracity, Antwerp, 2013; I dreamt the work of another artist, Kunsthalle Lisabona, 2013; Powerlessness a Situation. Revolutie, Frankfurter Kunstverein, 2013. Expoziții de grup (selecție): Still (the) Barbarians, EVA Biennial, Limerick, 2016; All Men Become Sisters, Muzeum Sztuki ms2, Lodz, 2015; Ortstermin mit Leoni Wirth, Kunsthaus Dresden, 2015; What is to come has already arrived, MUSAC, Museo de Arte Contemporaneo de Castilla y Leon, 2015; A Luxury We Cannot Afford, Para Site, Hong Kong, 2015; Social Factory, 10th Shanghai Biennale, Power Station of Art, Shanghai, 2014; A History, Centre Pompidou, Paris, 2014; Something in Space Escapes Our Attempts at Surveying, Württembergischer Kunstverein Stuttgart, 2014; Report on the Construction of a Spaceship Module, New Museum, New York, 2014; Atlas of Modernity, The 20th and 21st Century Art Collection, ms2 Muzeum Sztuki, Lodz, 2014; Sights and Sounds, Global Film and Video, The Jewish Museum, New York, 2014; Meeting Points 7, Ten Thousand Wiles and a Hundred Thousand Tricks, M HKA, Antwerp, 2013; Videonale.14, Kunstmuseum Bonn, 2013; Général Bordure, Centre d'art contemporain de Quimper, le Quartier, Quimper, 2013.

Silvia AMANCEI (1991) și **Bogdan ARMANU** (1991) formează un cuplu de artiști care trăiesc și activează în Iași. Silvia și Bogdan sunt absolvenți de studii de licență și master la Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași. Lucrând în cadrul conceptual al utilizării noilor media și având o educație artistică în arte murală (Silvia) și pictură (Bogdan), cei doi artiști încearcă să transgreseze în practica lor granițele fizice și discursive ale obiectului (și muncii înscrise în producerea obiectului). Lucrând împreună încă din 2012, cei doi artiști au materializat o serie de expoziții, explorând / analizând / deconstruind / descompunând paradigma exploatarei vieții: “Constellations of Desires” (2016, Iasi), “(No)Future” (2015, Eckernförde, Germania), “No Hope For a Future” (2015, Iasi), “Metropia” (2014, Iasi). Lucrările lor au fost prezentate în expoziții colective precum: “In Times of Hope and Unrest” (2015, București), “Between Democracies 1989-2014” (2015, Johannesburg, Africa de Sud), “Appearance & Essence”, Timisoara Art Encounters (2015, Timisoara), “Visualcontainer TV”, 28th Instant Video Festival (2015, Marseille, Franța), “CLOSE-UP” (2015, Praga), “Working Title” (2014, Sf. Gheorghe), “It has already happened” (2013, Iasi).

Bienala CAMERA PLUS este sprijinită financiar de Administrația Fondului Cultural Național, Institutul Francez din Iași, British Council Iași, Centrul Cultural German din Iași. Parteneri: Universitatea de Arte „George Enescu” Iași, U.A.P.R. Filiala Iași, Borderline Art Space, Muzeul Literaturii Române din Iași și Asociația 4Culture (WASP).

Website: www.c-f-c.ro/cameraplus

Facebook: www.facebook.com/CentruldeFotografieContemporana